

Beszámoló a Baráthegyi Vakvezető és Segítő Kutya Iskola Alapítvány 2022 évi munkájáról

1. Vakvezetőkutya kiképzés

Alapítványunk alapító okirat szerinti küldetése, hogy vakvezető és segítő kutyákat képez látássérült és más fogyatékossgal élő személyek számára a 27/2009 SZMM rendelet szerint. Az általunk képzett vakvezető kutyák a látássérült emberek önálló életvitelét, a munkavállalás lehetőségét és a társadalmi integrációt is hatékonyan segítik. Kiképzőink a jogszabály által előírt speciális végzettségekkel rendelkeznek. Kiképzett kutyáink államilag elismert vizsgát tesznek leendő felhasználójukkal, gazdájukkal. Az Alapítvány tagja a Vakvezető Kutyaiskolák Világszövetségének (IGDF).

Tenyésztési és kiképzési munkánkat nemzetközi együttműködésben, a világszövetség standardjainak megfelelően végezzük. 5 éve indítottuk el az alapítvány tenyésztési programját, belátva, hogy szükségünk van saját tenyésztésű kutyákra ahhoz, hogy megbízható, stabil minőségű utánpótlásunk legyen a klienseink ellátása érdekében. Azóta bebizonyosodott, hogy jó döntést hoztunk, hiszen a nálunk született, vakvezető vérvonalakból származó kölykök bevalási aránya sokkal nagyobb, mint a külsős tenyésztőktől vásárolt kutyáké.

A tenyész-programunk elindításához sok segítséget kaptunk a nemzetközi szövetség tagjaitól, így két kanadai és egy amerikai kutyával vágtunk bele a kezdésbe. Saját tenyésztésű kutyákkal dolgozni nagyon nagy előny, hiszen ismerjük a kutyáink szüleit, testvéreit, őket magukat születésüktől fogva, látjuk őket felnőni a kölyöknevelő családoknál, közösen formáljuk a viselkedésüket, hogy felnőve majd komoly vakvezető kutyák lehessenek, akik nagy segítségére vannak látássérült társaiknak. A tenyészprogram működtetése azonban plusz terheket is ró ránk, hiszen a tenyész-kutyák tartása, az egészségügyi szűrések, vizsgálatok, a pároztatásokkal járó utazások, az alom felügyelete, a kölykök felneveléséhez szükséges felszerelések és állatorvosi költségek mind plusz kiadás és munka, ami azonban a végeredményt tekintve megéri a fáradságot.

2022-ben 28 saját tenyésztésű kölykünk vett részt a kölyöknevelési programunkban, melyből 8 még az előző év végén született, de már az év elején került nevelő családokhoz. A nevelő családokkal a kölyöknevelésért felelős koordinátor kollégánk tartja a kapcsolatot, aki személyesen viszi ki az összes kölyköt a családokhoz, folyamatosan tartja velük a kapcsolatot, havonta meglátogatja őket (ha szükséges, még gyakrabban is), és minden hónapban megszervezi a kölyök-találkozót. Ebben az évben 4

tenyészszerűségeinket fedeztettük a nemzetközi együttműködés keretén belül szomszédos országok vakvezető iskoláinak vakvezető vonalas kanjaival.

2022-ben 10 kutya kezdte meg a kiképzési programot a már képzésben levő többi kutya mellett és 12 kutyánk vizsgázott le már látássérült kliensünkkel az átadó tanfolyam után, ezzel az Alapítvány által kiképzett vakvezető kutyák száma 154-re nőtt, valamint egy személyi segítő kutyás párost is vizsgáztattunk.

2. Terápiáskutya kiképzés és terápiás kutyás munka

Terápiás kutyáink, állat-asszisztált terápiás és fejlesztő foglalkozások során működnek közre. Autista személyek esetén a kommunikációs képességek kijavítása, értelmi fogyatékosoknál a figyelmi és emlékezési teljesítmény javítása, idős betegeknél mozgási aktivitás és a depresszió elleni küzdelem a fejlesztési cél.

2022 évben négy vizsgázott terápiás kutyánkkal rendszeres terápiás foglalkozásokat tartottunk a Szimbiózis Alapítvány Habilitációs központjában. Az éven 3 új terápiás kutya kiképzését is megkezdtük, részben az utánpótlás biztosítása, részben tevékenységünk bővítése érdekében.

3. Ismeretterjesztés közvetlen jelenléttel, érzékenyítő programok

Alapítványunk alapító okirat szerinti feladata, hogy a fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatos társadalmi tudatosság növelése, befogadásuk támogatása érdekében ismeretterjesztő, érzékenyítő foglalkozásokat tartunk vakvezető kutyáinkkal. Célunk, hogy a látó embereknek érzékletes formában mutassuk meg látássérült társaik mindennapjait és saját élmények megtapasztalásával nyitottabbá váljanak, bátrabban ajánlják fel segítségüket. Nagyon fontos számunkra, hogy többféle helyszínen a társadalom mind tágabb rétegét szólítsuk meg, hogy ezáltal a társadalom szemlélet formálására minél több lehetőség nyíljon.

A nagyobb hatékonyság érdekében nem csak a hivatásos kollégáinkra számítunk, hanem a tavalyi évben több, mint 200 önkéntes segítette alapítványunk munkáját. Önkéntes kollégáink rendszeresen részt vettek ismeretterjesztő foglalkozásaink lebonyolításában, de emellett közvetlen részvételükkel is példát mutattak környezetükben. Volt, aki látássérült klienseinket elkísérte vakvezető kutyájával az állatorvoshoz, volt, aki vállalta, hogy vigyáz a növendék, dolgozó vagy nyugdíjas kutyusokra, amikor szükség van rá, volt, aki a honlapunk angolra fordításában vagy épp fotózásban segített. Sőt olyan is volt, hogy egyik vakvezető ebnek naponta kétszer kellett csepegtetni a szemébe több héten keresztül, a gazdija viszont egyedül él és vak, így önkénteseink felváltva jártak naponta segíteni a párosunknak.

Önkéntes kollégáink felkészítésével külön is törődtünk. 2022-ben két érzékenyítő napot tartottunk (összesen 65 önkéntes) alapítványunk önkéntesei számára, ahol szakembereink segítségével sajátították el a rehabilitációs segítségnyújtás alapjait. Emellett megrendezésre került egy kutyás piknik (40 önkéntes vett részt), ahol a kölyöknevelők találkozhattak az általunk nevelt, már dolgozó vakvezető kutyával és látássérült gazdájukkal valamint az alapítvány tartott egy élménynapot (45 önkéntes vett részt), ami iskolai/óvodai érzékenyítő foglalkozás tartásába vonta be az önkénteseket.

Ismeretterjesztő munkánk lényege azonban nem a saját kollégák és önkéntesek, hanem a társadalom lehető legszélesebb köre a célcsoportunk. 2022-ben 53 alkalommal tartottunk érzékenyítő foglalkozásokat vakvezető kutyáinkkal, iskolákban, családi napokon, céges rendezvényeken. A fogyatékos emberek befogadásának támogatása érdekében vakvezető kutyával közlekedő látássérült személyekkel részt vettünk látók számára rendezett sport- és futóversenyeken is.

Mindösszesen több ezer gyermek és felnőtt résztvevője volt érzékenyítő foglalkozásainknak. Országszerte, Miskolctól, Kazincbarcikán, Budapesten át Székesfehérvárig iskolákban és szabadtéri rendezvényeken ismerkedhettek meg az érdeklődők a vakvezető kutyák csodálatos világával. A résztvevők kipróbálhatták milyen vakvezető kutyával közlekedni, bepillantást nyerhettek a Braille-írás rejtelmébe, illat-és tárgyfelismerő játékunk által belekóstolhattak abba, hogy milyen, ha más érzékszerveinkre kell támaszkodnunk és vakvezető kutyával közlekedő önkénteseinkkel és kollégánkkal beszélgetve tudhattak meg többet arról, hogy milyen az élet látássérültként.

4. Társadalmi tudatformálás média útján

Alapítványunk alapító okirat szerinti közhasznú feladata a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz tartozó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 8. cikk 2. pontja szerinti intézkedések önálló megvalósítása alapítvány szinten, ezen belüli is különösen a fogyatékosággal élő személyek pozitív megítélésének támogatása. E cél érdekében kiemelkedően fontos munkánk a média ösztönzése arra, hogy a fogyatékosággal élő személyeket az Egyezmény céljával megegyező módon ábrázolják, valamint a pozitív példák bemutatása, kiadványokkal, saját hírlevéllel és minden egyéb média felhasználásával.

Tevékenységünk során folyamatos kapcsolatot tartunk újságírókkal, média munkatársakkal és megjelenünk televíziós műsorokban, rádióadásokban és online felületeken, hogy minél szélesebb közönséghez eljuttassuk üzenetünket.

2022 évben 6 alkalommal küldtük ki a lakosságnak offline hírlevelünket, mely összesen 198000 db levél kézbesítését jelentette. Mindemelett 100000-es példányszámban jutattunk el ismeretterjesztő kiadványt korábban velünk kapcsolatban nem álló olvasóinknak.

A társadalom tájékoztatása és tudatformálása érdekében aktívan részt veszünk közösségi média kampányokban is, ahol megosztjuk sikertörténeteinket, esettanulmányokat, és felhívjuk a figyelmet a fogyatékossgal élő emberekkel kapcsolatos kérdésekre, jogokra és lehetőségekre. Célunk, hogy az emberek ne csak a fogyatékossgot lássák, hanem a képességeket, az erősségeket és az egyéni sikereket is. A szociális médiában rendszeres követőink száma meghaladja a 80 ezret. Emellett újságokban, képes folyóiratokban és online platformon, valamint tv és rádió megjelenés útján végeztünk folyamatos ismeretterjesztő munkát.

5. Összegzés

A Baráthegyi Alapítvány 2022-es évében is sikeres munkát végzett és fejlődést ért el a vakvezető és segítő kutya kiképzés, a terápiás kutyás foglalkozások, az érzékenyítő programok, valamint a társadalmi tudatformálás területein egyaránt. Büszkék vagyunk a közösségünk által elért eredményekre és továbbra is elkötelezettek maradunk a látássérült és más hátrányos helyzetű emberek életminőségének javítása iránt. Ezen elhivatottságunkkal továbbra is inspiráljuk a társadalom tagjait és partnereinket, hogy együtt alakítsunk ki egy inkluzívabb és elfogadóbb világot.